

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al proiectului de act normativ este Agenția Transporturi.

b. Categoria actului normativ propus este hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art. 102 din Constituție, art. 10 din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale autorităților publice centrale și locale nr. 317-XV din 18.07.2003.

c. Scopul promovării proiectului. Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile are drept scop executarea prevederilor art. 6 al Legii nr. 1237-XIII din 09.07.1997 cu privire la aviația civilă.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului. Totodată, menționăm că marea majoritate a normelor stipulate în proiectul Regulamentului sunt preluate exact din Legea aviației civile. Potrivit art. 12 alin. 3 al Legii nr. 317-XV din 18.07.2003 cu privire la actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, problemele care necesită o reglementare detaliată se elaborează, de regulă, sub formă de proiecte de regulamente, instrucțiuni, statute, reguli, care urmează a fi aprobate prin hotărâre de Guvern.

e. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Prevederile proiectului nu necesită a fi evaluate la compartimentul compatibilității cu legislația comunitară.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare. Conform art. 6 alin. 2 al Legii nr. 1237-XIII din 09.07.1997 cu privire la aviația civilă și pct. 2 al proiectului Regulamentului, Autoritatea Aeronautică Civilă este o autoritate publică cu funcții de certificare, control și supraveghere în domeniul aviației civile, are statut de persoană juridică de drept public cu buget autonom și activează pe baza principiilor autogestiei și autofinanțării. De asemenea, Anexa nr. 2 prevede devizul de venituri și cheltuieli ale Autorității pentru anul 2010.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Prevederile proiectului nu necesită a fi evaluate prin prisma standardelor anticorupție internaționale.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Pct. 13 subpct. 3 al proiectul Regulamentului prevede că Directorul Autorității "poartă răspundere pentru funcționarea eficientă a Autorității".

În opinia noastră, prevederile au un caracter confuz și neclar, necesitând a fi modificate în vederea ajustării legislației în vigoare. Caracterul confuz al prevederilor este determinat de sintagma "poartă răspundere", dat fiind faptul că "răspunderea" survine după comiterea unor fapte ilicite.

De asemenea, pot să apară dificultăți în interpretarea și aplicarea normelor respective deoarece, răspunderea se naște în momentul în care există un fapt imputabil subiectului răspunzător, însă nu orice obligație înseamnă răspundere.

Recomandarea: Propunem autorului proiectului, pentru a exclude orice echivoc, redarea subpct. 3 în următoarea redacției: "Este reponsabil pentru exercitarea atribuțiilor Autorității".

Pct. 8 subpct. 6 al proiectul Regulamentului prevede că Autoritatea Aeronautică Civilă are dreptul "să ceară în modul stabilit de la autoritățile administrației publice, precum și de la persoanele fizice și juridice care activează în domeniul aviației civile pe teritoriul Republicii Moldova, informațiile necesare privind chestiunile ce țin de competența ei".

Sintagmele "să ceară în modul stabilit" și "informațiile necesare privind chestiunile ce țin de competența ei" sunt ambigue și prea generale lăsând loc de interpretare, reprezentând astfel un factor de coruptibilitate pentru sensul său neclar.

Recomandarea: În acest sens, recomandăm autorului, de a substitui sintagma "să ceară în modul stabilit" cu sintagma "de a solicita și de a primi", și sintagma "informațiile necesare privind chestiunile ce țin de competența ei", a se înlocui cu sintagma "propuneri și informații necesare pentru realizarea atribuțiilor sale".

2. Conflicte ale normelor de drept

La pct. 8 subpct. 4 din proiectul Regulamentului se prevede că Autoritatea Aeronautică Civilă are dreptul "să adopte decizii cu caracter administrativ, în limitele competenței sale, să aprobe manuale, regulamente, instrucțiuni, alte acte cu caracter tehnic, care conțin standarde și

proceduri, executorii pentru persoanele fizice și juridice care activează în domeniul aviației civile".

În proiectul Regulamentului se conțin reglementări care au același sens, dar sunt expuse diferit, fapt ce crează un dezechilibru între reglementări, implicit conflicte al normelor.

Aceleași norme care sunt prevăzute ca atribuții, într-un caz, la un alt punct sunt stabilite ca obligații. De exemplu, normele cuprinse la subpct. 22 al pct. 7 din proiect prevăd că Autoritatea Aeronautică Civilă are ca atribuție de bază "emiterea, în limitele competenței sale, a deciziilor cu caracter administrativ, aprobarea manualelor, regulamentelor, instrucțiunilor, altor acte cu caracter tehnic care conțin standarde și proceduri executorii pentru persoanele fizice și juridice care activează în domeniul aviației civile", crează confuzie în raport cu prevederile de la subpct. 4 al pct. 8 generând astfel conflict între reglementări.

Recomandarea: Pentru înlăturarea contradicțiilor respective, recomandăm autorului proiectului de a delimita clar și fără echivoc care sunt atribuțiile și drepturile Autorității.

De asemenea, propunem revizuirea capitolului II din proiect, expunerea coerentă, indicarea expresă și concretă a atribuțiilor de bază, funcțiile și drepturile Autorității Aeronautice Civile.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Pct. 13 subpct. 5 din proiectul Regulamentului

Prevederile au un înalt potențial coruptibil, deoarece directorului Autorității i se atribuie nejustificat atribuții excesive în ceea ce privește stabilirea statelor de personal. Luînd în considerație faptul că Autoritatea este subordonată Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, considerăm că stabilirea numărului statelor de personal urmează a fi aprobate de către minister la propunerea directorului Autorității.

Recomandarea: Pentru înlăturarea potențialului discreționar propunem ca subpct. 5 al pct. 13 să fie redat în următoarea redacție: "Stabilește atribuțiile și obligațiile de serviciu ale vicedirectorului și conducătorilor de subdiviziuni, aprobă instrucțiunile de serviciu pentru salariați și regulamentele cu privire la subdiviziunile interioare ale Autorității".

Cît privește numărul statelor de personal, sistemul de retribuire a muncii și structura internă a Autorității, propunem de a fi expuse în pct. 22 al proiectului regulamentului în următoarea redacție: "Structura internă, numărul statelor de personal și remunerarea muncii personalului Autorității se efectuează în modul și condițiile stabilite de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor".

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

La pct. 13 subpct. 7 din proiectul Regulamentului

Luând în considerație faptul că, directorul reprezintă Autoritatea în relațiile cu alte organe de stat, persoane fizice și juridice din Republica Moldova, și organizațiile internaționale de specialitate, cuvântul "semnează" limitează dreptul directorului la încheierea și rezilierea contractelor.

Recomandarea: Propunem următoarea redacție a subpct. 7 : "7) încheie și reziliază contracte, cu agenții economici interni și externi, persoane fizice, conform atribuțiilor ce îi revin".

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Elena Bedros
inspector superior Secția drept public
22 Octombrie 2009

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială www.cccec.md